శ్రీ విరాట్ విశ్వబ్రహ్మ వ్రత విధానము

(విశ్వ కర్మ నిత్యపూజతో)

సంకలనకర్త: గజారోహణ సమ్మానితులు ప్రఖ్యాత పంచాంగకర్త

బ్రహ్మశ్రీ వంగిపురపు వీరబ్రహ్మ దైవజ్ఞులు

అంగలకుదురు P.O. గుంటూరు జిల్లా.

ఫోన్ : 08644-227516

ప్రోత్సాహకులు : డా॥ ఆదిపూడి వెంకట శివసాయిరామ్.

పబ్లిషర్స్ : ఫోన్ : 246 2565

మోహన్ పబ్లికేషన్స్

అజంతా హోటల్ ఎదుట, కోటగుమ్మం, రాజమండ్రి-1.

కాపీరైట్ 2003 వెల 6-00

విరాట్ విశ్వబ్రహ్మ వ్రత విధానము

వేద వాఙ్మయము నందు విశ్వబ్రహ్మ బహు రూపములుగా కన్పట్టు చున్నది. అన్ని రూపముల కంటే విశిష్టమైన రూపము పంచముఖ స్వరూపము. పంచఋషులచే ప్రార్థించుట - లక్ష్మీ సరస్వతులు పాదద్వయమునందాసీనులై పాదార్చనములు చేయుట సకల భువనైక సృష్టికర్త రూపమును దాల్చినట్లు పై తార్కాణములచే తేట తెల్లమగు చున్నది.

విశ్వబ్రహ్మ పంచముఖములకు సద్యోజాత, వామదేవ, అఘోర, తత్పురుష, ఈశానములనెడి పేర్లలతో విరాజిల్లుచుండెను. ఈ ముఖముల నుండి మనువు మయుడు త్వష్ట శిల్పి విశ్వజ్ఞులనెడి కుమారులు జన్మించినట్లు స్కాంద పురాణము పెర్కొన్నది. అటులనే వారి నుండి సానగ, సనాతన, అహభువన - ప్రత్న సువర్ణసాది పంచఋషులు పర్యాయపదములు గలరని, పుత్రులేనని ఒకవాదము ప్రబలియున్నది. ఎటులైననూ పంచఋషుల వంశము 125 గోత్రము లతో వర్థిల్లుట చూచియే ఉన్నారు. వీరలే సనాతన వైదిక బ్రాహ్మణోత్తము లని వేదమతాపలంబులు ప్రశంసించుట కద్దు.

ఈ వ్రతమును ఉత్తర భారతీయులు ప్రతియంత్రాగార ప్రారంభము నందు ఆచరించుట జగమెఱిగిన సత్యము. అటులనే కర్ణాటక - ఒరిస్సా తమిళదేశము మున్నగు దేశాలందు వారివారి సాంప్రదాయముతో పూజలు, యజ్ఞములు, వ్రతములు, వివిధ ప్రక్రియలతో నాచరించి తరించుచున్నారు.

అటులనే ఆంధ్రదేశీయులు అడపా దడపా వివాహాదికార్యములందు వ్రతాదులు ఆచరించుట నిదర్శనము. తెనాలియందు నాచే ప్రతిష్టింప బడిన ప్రసిద్ధ విశ్వకర్మాలయము నొక్కటి కల్గి విరాజిల్లుచున్నది. ఇది ప్రతిష్టలు సల్పుట నా అదృష్టముగా భావించుచున్నాను.

దేవదేవుడైన విశ్వబ్రహ్మవ్రత విధానము బ్రహ్మశ్రీ స్వర్ణసుబ్రహ్మణ్య కవి ప్రణీతమై యున్ననూ అవి అలభ్యములగుటచే డా॥ ఆదిపూడి వెంకట శివ సాయిరామ్‌గారు క్లుప్తవిధానముతో ముద్రించి, పాఠకులకు అందజేయుచున్నాము.

15-3-2003

వం॥పీ॥ దైవజ్ఞ

సనాతన వైదిక బ్రాహ్మణ సంస్థానమ్,

అంగలకుదురు

ఎపుడు వ్రతము చేయాలి ?

1) ఈ వ్రతము చైత్రపూర్ణిమ వైశాఖ పూర్ణిమ శ్రావణ పూర్ణిమా కార్తీక పూర్ణిమా ఫాల్గుణ పూర్ణిమలందు చేయాలి. 2) ఏకాదశీలందు గాని పంచాంగ శుద్ధిగల రోజులందు గాని చేయాలి. 3) వ్రతము ఉదయకాలము నందు మాత్రమే చేయాలి. 4) భార్యాభర్తలతో పుత్రాది, పుత్రికాది, బాంధవ్య జనముతో కూడి సత్యనారాయణ వ్రతమువలె ఆచరించాలి. వార దోషములే మాత్రము లేవని గ్రహించాలి. 5) ఈ వ్రతము ఆయురారోగ్య భోగభాగ్యముల నిచ్చునని సారాంశము - ప్రసాదము మాత్రము గోధుమ నూకను ఉడికించి బెల్లంకలిపి, లేక చక్కర కలిపి ప్రసాదము సిద్ధము చేసి, సర్వజనులకు వినియోగించాలని సారాంశము.

గీ॥ విశ్వబ్రహ్మమిచ్చునెపుడు విశ్వసుఖము
జన్మ కర్మాది దోషము తొలగిఁబోవు
ఆయురారోగ్య భాగ్యము అమరియుండు
విశ్వజనహితనెపుడుండు వినురమిత్ర

(వం॥వీ॥ దైవజ్ఞ)

విశ్వకర్మ వ్రత సామాగ్రి

పసుపు - 100 గ్రా॥
కుంకుమ - 50 గ్రా॥
తమలపాకులు - 1 కట్ట
వక్కలు - 100 గ్రా॥
ఖర్జూరపండ్లు - 200 గ్రా॥
పసుపుకొమ్ములు - 200 గ్రా॥
రవికగుడ్డ - 1
మండపారాధన టవల్-1
గంధపుపొడి -1 డబ్బా
కర్పూరము -100 గ్రా॥
దీపారాధన నూనె వత్తులు
కలశానికి చెంబు
గోధుమ రవ్వ బెల్లం
వడపప్పు పానకము

పిండివంటలు
కొబ్బరికాయలు -9
మామిడి ఆకులు
బంగారు ప్రతిమ విశ్వబ్రహ్మ
విశ్వబ్రహ్మ ఫోటో
ఆవుపాలు - ఆవుపెరుగు
తేనే - పంచదార - ఆవునెయ్యి
బియ్యం-5 కేజి.
దారపు బంతి
అగరువత్తులు
జీడిపప్పు, కిస్‌మిస్,వగైరా
పొంగలి చేయుట
మందిరమును అలంకరించుట
బంధువులకు వస్త్రాలు
పెరంటాళ్ళకు - పసుపు
కుంకుమ మున్నగునవి.

విశ్వకర్మ వ్రత విధానము

1) గణాధిపతి పూజ పూర్తిగా చేయాలి.
2) పుణ్యావాచన మంత్రాలలో శుద్ధి చేయాలి.
3) అష్టదిక్పాలక నవగ్రహపూజలు చేయాలి.
4) సానగ - మన్వాదులను పూజించాలి.
5) ఇచ్చట నుండి - వ్రత ప్రక్రియ అంతయునూ పూర్తి చేయ వలయును.
6) ఘూడు కథలు మాత్రమే పఠించి సారాన్ని గ్రహించి, స్వామి అనుగ్రహమునకు పాటు పడెదరని విశ్వాసము.
7) విశ్వాసమే భగవశ్శక్తికి మూలమని గ్రహించుము.

ఇష్టమున్నచో నింపుగఁజేయమిపుడు
కష్టమున్నచో నోర్పుగ కలసిఁపోవు
చేయుపూజను తిలకించి శ్రేష్టుడగుము
విశ్వహితమెల్ల గాంచుము వినుర మిత్ర

(వం॥ వీ॥ దైవజ్ఞ)

గణపతి ప్రార్థన

మం॥ ఓం దేవీం వాచ మజాయంత దేవాస్తాం విశ్వరూపాః పశవో వదంతి! గానో మంద్రేషు !మూర్జం దుహానా ధేనుర్వాగస్మా నుప సుష్టుతైతు ఆయం ముహూర్తస్సుముహూర్తో ఽ స్తు ॥

శ్లో॥ యశ్శివో నామ రూపాభ్యాం యా దేవీ సర్వమంగళా ।
తయో స్సం స్మరణాత్పుంసాం సర్వతో జయ మంగళమ్ ॥

శ్లో॥ శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజం ।
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్ సర్వ విఘ్నోప శాంతయే ॥

శ్లో॥ తదేవ లగ్నం సుదినం తదేవ తారా బలం చంద్రబలం తదేవ।
విద్యాబలం దైవ బలం తదేవ లక్ష్మీపతే తేఽ౦ఘ్రియుగ్మం స్మరామి॥

1. శ్రీ లక్ష్మీనారాయణాభ్యాం నమః
2. ఉమామహేశ్వరాభ్యాం నమః
3. వాణీ హిరణ్య గర్భాభ్యాం నమః
4. శచీ పురందరాభ్యాం నమః
5. అరుంధతీ వశిష్ఠాభ్యాం నమః
6. సీతారామాభ్యాం నమః
7. సర్వేభ్యో బ్రాహ్మణేభ్యో నమః
8. అగ్నయే నమః
9. మహర్షిభ్యో న్నమః
10. మాతాపితృభ్యో నమః

ఆచమనము

1. ఓం కేశవాయ స్వాహా
2. ఓం నారాయణాయ స్వాహా
3. ఓం మాధవాయే స్వాహా
4. ఓం గోవిందాయ నమః
5. ఓం విష్ణవే నమః
6. ఓం మధుసూధనాయ నమః
7. ఓం త్రివిక్రమాయ నమః
8. ఓం వామనాయ నమః
9. ఓం శ్రీధరాయ నమః
10. ఓం హృషీకేశాయ నమః
11. ఓం పద్మనాభాయ నమః
12. ఓం దామోదరాయ నమః
13. ఓం సంకర్షణాయ నమః
14. ఓం వాసుదేవాయ నమః
15. ఓం ప్రద్యుమ్నాయ నమః
16. ఓం అనిరుద్ధాయ నమః

17. ఓం పురుషోత్తమాయ నమః
18. ఓం అధోక్షజాయ నమః
19. ఓం నార సింహాయ నమః
20. ఓం అచ్యుతాయ నమః
21. ఓం జనార్ధనాయ నమః
22. ఓం ఉపేంద్రాయ నమః
23. ఓం హరయే నమః
24. ఓం శ్రీకృష్ణాయ నమః

శ్లో॥ ఉత్తిష్ఠంతు భూత పిశాచాః యేతే భూమి భారకాః ।
ఏతేషా మవిరోధేన బ్రహ్మకర్మ సమారభే ॥

ఓం భూః ఓం భువః ఓం సువః ఓం మహః ఓం జనః ఓం తపః ఓం సత్యం, ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి, ధియో యోనః ప్రచోదయాత్ ॥ ఓమాపో జ్యోతీ రసోఽమృతం బ్రహ్మభూర్భువస్సువరోమ్॥

మమోపాత్త దురితక్షయ ద్వారా శ్రీవాస్తు గణపతి
ప్రీత్యర్థం శుభేశోభన ముహూర్తే శ్రీ మహావిష్ణో
రాజ్ఞాయా ప్రవర్తమానస్య అద్య బ్రహ్మణః
ద్వితీయ పరార్థేఽశ్వేత వరాహకల్పే వైవస్వత
మన్వంతరే కలియుగే ప్రథమ పాదే జంబూద్వీపే
భరతవర్షే భరత ఖండే మేరోర్ధక్షిణ దిగ్భాగే
శ్రీశైలస్య ఈశాన్య ప్రదేశే కృష్ణాకావేరీ
మధ్యప్రదేశ్ (కృష్ణాగోదావరీ మధ్యప్రదేశ్)
వసతి స్థలే సమస్త దేవతా సన్నిధౌ

అస్మిన్ వర్తమానేన శ్రీస్వభాను నామ సంవత్సర వసంత ఋతౌ చైత్ర మాసే శుక్ల పక్షే పంచమ్యాం తిథౌ శుభవాసరే శుభ నక్షత్రే శుభయాగే శుభకరణే ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్ఠాయాం శుభతిథౌ శ్రీమాన్ గోత్రః.... నామధేయ శ్రీమతః...... గోత్రస్య.........నామధేయస్య.......మమో పాత్త దురిక్షయ ద్వారా శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, మమ ఆయుష్యాభి వృద్ధర్థం, మమ నూతన గృహ నిర్మాణ, ప్రవేశాఖ్య సిద్ధ్యర్థం, కర్మ కరిష్యమాణ స్తదంగ త్వేన తదాదౌ శుద్ధ్యర్థం వృద్ధ్యర్థం శాంత్యర్థమ, భ్యుదయార్థంచ మహాజనైః సహా స్వస్తి పుణ్యాహ వాచనం కరిష్యే. (సంవత్సరాదులను యే రోజు కారోజు పంచాంగాను సారం మార్చుకోవాలి.)

అదౌ నిర్వఘ్నేన పరి సమాప్త్యర్థం.
శ్రీవాస్తు రూప గణపతి పూజాం కరిష్యే.

కలశ ప్రార్థన

శ్లో॥ కలశస్య ముఖే విష్ణుః కంఠే రుద్ర సమాశ్రితః ।
మూలే తత్ర స్థితో బ్రహ్మ మధ్యే మాతృగణాస్మృతాః ॥
కుక్షౌతు సాగరస్సర్వే సప్తద్వీపా వసుంధరా
ఋగ్వేదోఽథ యజుర్వేద స్సామవేదోహ్యధర్వణః
అంగైశ్చ సహితా స్సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః ॥

ఓం ఆకల శేక్షధావతి పవిత్రే పరిషిచ్యతే ఉక్థైర్యజ్ఞేషు వర్ధతే ! ఆపోవా ఇదగ్ం సర్వం వి శ్వా భూతాన్యా పః ప్రాణా వా ఆపః పశవ ఆపోన్నమాపోఽ మృత మాపస్సమ్రాడా పో విరాడాప స్స్వరాడాప శ్ఛందాగ్ంస్యాపో జ్యోతిగ్ ష్యాపోయజూగ్ష్యా ప స్సత్యమాపస్స ర్వా దేవతాఅపోభూర్భువస్సువ రాప ఓమ్

శ్లో॥ గంగేచ యమునే కృష్ణే గోదావరి సరస్వతీ ।
నర్మదే సింధు కావేరీ జలేఽస్మిన్ సన్నిధింకురు ॥

ప్రాణ ప్రతిష్ఠా మంత్రము

ఓం అసునీతే పునరస్మా సుచక్షుః పునః ప్రాణమిహా నో దేహిభో గం జ్యోక్పశ్యేమ సూర్య ముచ్చ రంత మనుమతే మృడ యాన స్స్వస్తి॥ అమృతం వైప్రాణా అమృత మాపః ప్రాణానేవ యధాస్థాన ముపాహ్వయతే॥ హేగణాధిప స్థిరోభవ, హే గణాధిప వరదోభవ, హే గణాధిప సుముఖోభవ, హే గణాధిప సుప్రసన్నోభవ, హే గణాధిప స్థిరాసనం కురు.

గణపతి ప్రార్థన

ఓం గణా నాం త్వా గణ పతిగ్ం హవామహే కవిం కవీనా ముపమశ్ర వస్తమమ్ జ్యేష్ఠరాజం బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణస్పత ఆ న శ్శృణ్వన్ నూతిభిః సీద సాదనమ్॥

శ్రీ మహాగణపతయే నమః - ధ్యాయామి - ధ్యానం సమర్పయామి
శ్రీ మహాగణపతయే నమః - అవాహయామి - ఆసనం సమర్పయామి
శ్రీ మహాగణపతయే నమః - హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి
శ్రీ మహాగణపతయే నమః - పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి
శ్రీ మహాగణపతయే నమః - సువర్ణ రత్న ఖచిత సింహాసనం సమర్పయామి
శ్రీ మహాగణపతయే నమః - శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి.

2

గణపతికి - స్నానము చేయించుట

ఓం ఆపో హిష్ఠా మ యోభువః। తా న ఊర్జేదధాతన। మహేరణాయ చ క్షసే। యో వశ్శివత మోర స‌ః। తస్య భాజయత హ నః। ఉశ తీరివ మాత రః। తస్మా ఆ రంగ మామవః। యస్యక్షయా య జి న్వథ। ఆ పోజన యధాచనః। శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః। శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి। స్నానానంతరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి.

గణపతికి వస్త్రము నిచ్చుట

ఓం అభివస్త్రాసువసనా న్యృషాభిధేనూ స్సుదుఘాః పూయమానాః। అభిచంద్రా భర్తవేనో హిరణ్యాభ్యశ్వా న్రథినో దేవసోమ. శ్రీ మహా గణపతయే నమః। వస్త్ర యుగ్మం సమర్పయామి. వస్త్రధారణానంతరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి.

గణపతికి యజ్ఞోపవీతము నిచ్చుట

యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రంప్రజాపతేఃయత్ సహజం పుర స్తాత్ ॥
ఆయుష్య మగ్ర్యం ప్రతి ముంచ శుభ్రం యజ్ఞోపవీతం బల మస్తుతేజః
శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః। యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి.
యజ్ఞోపవీత ధారణానంతరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి.

గణపతి దేవునకు గంధము పూయుట

గంధ ద్వారాం దురాధర్షాం నిత్య పుష్టాం కరీషిణీమ్।
ఈశ్వరీ గ్ం సర్వ భూతానాం తామి హోపాహ్వయే శ్రియమ్ ॥
శ్లో॥ శ్రీ గ్రంథం చందనోన్మిశ్రం కర్పూరేణ సుసంయుతం
విలేపనం సురశ్రేష్ఠ ప్రీత్యర్థం ప్రతి గృహ్యతాం ॥
శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః శ్రీ గంధం సమర్పయామి.

కుంకుమ చూర్ణము సమర్పణ

ఆయనేతే పరాయణే దూర్వారోహంతు పుష్పిణీః। హ్రదా శ్చ పుండరీకాణి సముద్ర స్య గృహా ఇమే - శ్రీ మహాగణపతయే నమః గంధస్య ఉపరి అలంకరణార్థం అక్షతాం సమర్పయామి.

పుష్పముల పూజ

దేవునకు ఈ క్రింది నామాలతో పుష్పములను అలంకరించేది.

ఓం సుముఖాయ నమః। ఓం ఏక దంతాయ నమః
ఓం కపిలాయ నమః। ఓం గజకర్ణికాయ నమః

ఓం లంబోదరాయ నమః । ఓం వికటాయ నమః
ఓం విఘ్నరాజాయ నమః । ఓం ధూమకేతాయ నమః
ఓం గణాధ్యక్షాయ నమః । ఓం ఫాలచంద్రాయ నమః
ఓం గజాననాయ నమః । ఓం వక్రతుండాయ నమః
ఓం శూర్పకర్ణాయనమః । ఓం హేరంబాయ నమః
ఓం స్కంద పూర్వజాయ నమః । ఓం సర్వసిద్ధి ప్రదాయకాయ నమః
శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః - షోడశనామ పూజాం
సమర్పయామి. నానావిధ పుష్పాణి పూజయామి.

గణేశునకు ధూపము సమర్పించుట

శ్లో॥ వనస్పత్యు ద్భవైర్దివ్యైః నానాగంధైస్సుసంయుతం
అఘ్రేయం స్సర్వదేవానాం ధూపోయం ప్రతి గృహ్యతాం
శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః । ధూపమాఘ్రాపయామి.

గణేశునకు దీపము దర్శింప జేయుట

శ్లో॥ సాజ్యం త్రివర్తి సంయుక్తం వహ్నినా యోజితం ప్రియం ।
గృహాణ మంగళం దీపం త్రైలోక్యం తిమిరాపహమ్ ॥
శ్రీ గణేశాయ నమః దీపం దర్శయామి.

కర్పూర దీప దర్శనం

శ్లో॥ భక్త్యాదీపం ప్రయచ్ఛామి దేవాయ పరమాత్మనే ।
త్రాహిమాం నరకాద్ఘోరాత్ దివ్య జ్యోతిర్నమోస్తుతే ॥
శ్రీ గణేశాయ నమః - కర్పూర దీపం దర్శయామి.
ధూప దీపానంతరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి.

నివేదనము

ఓం భూర్భువస్సువః । ఓం తత్సవితు ర్వ రే ణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి॥ధియో యో నః ప్రచోద యాత్। సత్యంత్వర్తేన పరిషించామి అమృతమస్తు। అమృతోపస్తరణమసి॥

శ్లో॥ నైవేద్యం షడ్రసోపేతం ఫల లడ్డుక సంయుతం
భక్ష్యభోజ్య సమాయుక్తం ప్రీత్యైతత్ ప్రతి గృహ్యతాం
శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః మహానైవేద్యం సమర్పయామి

ప్రాణాహుతులు

ఓం ప్రాణాయ స్వాహా ఓం అపానాయ స్వాహా ఓం వ్యానాయ స్వాహా ఓం ఉదానాయ స్వాహా ఓం సమానాయ స్వాహా । మధ్యే మధ్యే పానీయం

సమర్పయామి. అమృతా పిధానమ పి । ఉత్తరాపోశనం సమర్పయామి ।
హస్తౌ ప్రక్షాళయామి పాదౌ ప్రక్షాళయామి, శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి.

గణేశునకు తాంబూలము లిచ్చుట

శ్లో॥ పూగీ ఫలై స్సకర్పూరై ర్నాగ వల్లీ దళైర్యుతం
ముక్తా చూర్ణ సమాయుక్తం తాంబూలం ప్రతి గృహ్యతాం ।
శ్రీ గణేశాయనమః తాంబూలం సమర్పయామి.
కర్పూర ఆనంద నీరాజనములిచ్చుట.

శ్లో॥ ఘృతావర్తి సహస్రైశ్చ కర్పూర శకలైస్తథా ।
నీరాజనం మయాదత్తం గృహాణ వరదోభవ ।
శ్రీ గణేశాయనమః నీరాజనం సమర్పయామి.

గణేశ ప్రార్థన

శ్లో॥ సుముఖశ్చైదంతశ్చ కపిలో గజకర్ణికః
లంబోదరశ్చ వికటో విఘ్నరాజో గణాధిప ।
ధూమకేతు ర్గణాధ్యక్ష ఫాలచంద్రో గజాననః
వక్రతుండ శ్శూర్పకర్ణో హేరంబ స్కంద పూర్వజః
షోడశైతాని నామాని యః పఠేచ్ఛృణుయాదపి
విద్యారంభే వివాహేచ ప్రవేశే నిర్గమే తథా
సంగ్రామే సర్వకార్యేషు విఘ్న స్తస్య నజాయతే ।
శ్రీ గణేశాయ నమః సువర్ణ మంత్ర పుష్పం సమర్పయామి.

గణేశ ప్రదక్షిణము

శ్లో॥ యానికాని చ పాపాని । జన్మాంతర కృతానిచ ।
తానితాని ప్రణశ్యంతి । ప్రదక్షిణం పదేపదే ।
పాపోఽహం పాప కర్మాఽహం పాపాత్మా పాప సంభవః ।
త్రాహిమాం కృపయాదేవ శరణాగత వత్సల॥
అన్యథా శరణం నాస్తి త్వమేవ శరణం మమ ।
తస్మాత్కారుణ్య భావేన రక్షరక్షో గణాధిప॥
శ్రీ గణేశాయ నమః ఆత్మ ప్రదక్షణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి

శ్లో॥ విఘ్నేశ్వరాయ వరదాయ గణేశ్వరాయ సర్వేశ్వరాయ
శుభదాయ సర్వజ్ఞాయ। విద్యాధరాయ వికటాయచ
వామనాయ భక్త ప్రసన్న వరదాయ నమోనమోస్తు ॥

శ్లో॥ యస్య స్మృత్యాచ నామోక్త్యా తపః పూజా క్రియాదిషు
న్యూనం సంపూర్ణతాం యాతి సద్యోవందే గణాధిపమ్।
మంత్ర హీనం క్రియాహీనం భక్తి హీనం గణాధిప
యత్పూజితం మయాదేవ పరిపూర్ణం తదస్తుతే ॥
అనయాధ్యానావాహనాది షోడశోప చార పూజయాచ
భగవాత్సర్వాత్మకః శ్రీ మహగణాధిపతి సుప్రీతో వరదో
భూత్వా ఉత్తరే శుభకర్మణ్యవిఘ్న మస్తితి భవంతో బ్రువంతు.
ఉత్తరే శుభ కర్మణ్యవిఘ్నమస్తు, ఇతి శుభం భూయాత్
శ్రీ మహాగణాధిపతి ప్రసాదం శిరసా గృహ్ణామి

ఓం య జ్ఞేన యజ్ఞ మయ జంత దేవాః తాని ధర్మాణి ప్రథమాన్యాసన్ తేహనాకం మహిమా న స్సంచంతే యత్ర పూర్వే సాధ్యాస్సం తి దేవాః॥ శ్రీ మహాగణాధిపతిం యధాస్థాన ముద్వాసయామి పునః గణేశ ప్రార్థన

శ్లో॥ వక్రతుండం మహాకాయం సూర్యకోటి సమప్రభ।
అవిఘ్నం కురుమేదేవ సర్వకార్యేషు సర్వదా ।
"శోభనార్థం పునరాగమ నాయచ"

ఓం తత్పురుషాయ విద్మహే వక్రతుండాయ ధీమహి తన్నోదంతిః ప్రచోదయాత్

ఇతి జపం కృత్వా। ఆవాహనం నజానామి నజానామి విసర్జనం పూజాంచైవ నజానామి క్షమ్యతాం గణాధిప – ఓం శాంతిశ్శాంతి శ్శాంతిః॥

పుణ్యాహవాచనము

మూడు కలశములను అలంకరించుట అందు జలమును, మామిడి ఆకులను ఉంచుట బియ్యపు పళ్ళెములో మూడు కలశములను ఉంచి, ఈ క్రింది మంత్రము చదువుచూ యజమాని తన అంగాదులను స్పృశించవలెను.

1. ఓం పుణ్యాహం దీర్ఘ మాయురస్తు–నమస్కారము
2. శిరస్యభి మంత్ర్య – తన శిరస్సును కలలు
3. శివా ఆపస్సంతు – నమస్కారము చేయుట
4. కలశేష్వభిమృశ్య – మూడు కలశములను తాకుట
5. హృదయే భిమృశ్య – హృదయము స్పృశించుట
6. అక్షతం చారిష్టంచాస్తు – అక్షతలు పళ్ళెము స్పృశించుట

పై విధముగా మూడు సార్లు అభినయనం చేసేది.
ఓం అర్చత ప్రార్చత । ప్రియమేధాసో అ ర్చత ।
అర్చంతు పుత్రకా ఉత పురన్నధృష్ణ్వర్చత ।

2) గంధాలకరణము కలశములకు చేయుట
ఓం గంధం ద్వారాం దురా ధర్షాం నిత్య పుష్టాం కరీషిణీమ్॥ ఈశ్వరీగ్ం సర్వ భూతానాం తామి హోప హ్వయే శ్రియం - గంధాః పాంతు

3) కలశములందు కుంకుమాదులు చల్లేది.
ఓం ఆయనేతే పరాయణే దూర్వారోహంతు పుష్పిణీః।
హ్రదాశ్చపుండరీకాణీ సముద్రస్య గృహా ఇమే।
అక్షతాః పాంతు - ఆర్ద్రాః పాంతు

4) ఈ క్రింది మంత్రములు చదువుచూ నమస్కరించుచూ కలశము లందు అక్షతలుంచుట.

1) ఆయుష్యమస్తు - పుష్పాణి పాంతు
2) సామాంగల్యం చాస్తు - తాంబూలాని పాంతు
3) ఐశ్వర్యమస్తు - దక్షిణాః పాంతు
4) బహుదేయమస్తు - శ్వశ్రేయమస్తు ప్రజాప్రతిప్రియ

తాం। శాంతిరస్తు - యం కృత్వా సర్వవేద యజ్ఞ
క్రియాకరణ కర్మారంభాశ్శుభా శ్శోభనాః ప్రవర్తంతే।
తమహ మోంకార మాదిం కృత్వా। భవద్భిరనుజ్ఞాతః।
పుణ్యం పుణ్యాహం వాచయిష్యే। వాచ్యతామ్

ఓం భద్రం కర్ణేభి శ్శృణుయామదేవాః। భద్రం పశ్యేమాక్ష భిర్య జత్రాః స్థిరై రంగైస్తుష్టువాగ్ం సస్తనూభిః వ్యశేమ దేవ హితం యదా యుః॥

ఓం ద్రవిణో దా ద్రవిణ సస్తురస్య ద్రవిణో దా స్సనర్వస్య ప్రియంసత్। ద్రవిణో దా వీరవతీ మిషంనో ద్రవిణో దా రాసతే దీర్ఘ మా యుః॥

ఓం సవితా పశ్చాతాత్సవితా పురస్తాత్ సవితోత్తరా త్తా త్సవితాధరాత్తాత్। సవితా నస్సువతు సర్వతాతిం సవితా నో రాసతాం దీర్ఘమాయుః॥

ఓం నవో నవో భవతి జాయ మానో౽హ్నాం కేతు రుష సా మేత్య గ్రే। భాగం దేవేభ్యో విదధాత్యాయన్ ప్రచంద్ర మాస్తిరతి దీర్ఘ మాయుః।

ఓం ఆప ఉందంతు జీవసే దీర్ఘాయుత్వాయవర్చసే యస్త్వా హృదా కీరిణా మన్యమానో మర్త్యం జో హవీమి। జా తవేదో యశో అస్మాసుధేహి ప్రజాభిరగ్నే అమృతత్వ మశ్యామ్। యస్మైత్వగ్ం సుకృతే జాతవేద ఉలోక మగ్నే కృణవస్స్యోనమ్। అశ్వినగ్ం స పుత్రిణం వీర వంతం గో మంతం రయిం నశతే స్వస్తి॥ ఓం సంత్వా సించామి యజుషా ప్రజామాయుర్ధనంచ

దక్షిణ కలశ మాదాయ - ప్రాక్కలచే కించ త్కించత్ ఉదకం నినయతి

దక్షిణ దిక్కునందున్న కలశమును తీసుకొని, తూర్పు కలశములో కొద్ది కొద్దిగా నీళ్ళనుంచుతూ ఈ క్రింది మంత్రములను చదువ వలయును.

1. మనస్సమాధీయతామ్
2. సమాహిత మనసస్స్మ
3. ప్రసీదంతు భవంతః
4. ప్రసన్నాస్స్మః
5. శాంతి రస్తు
6. పుష్టిరస్తు
7. తుష్టి రస్తు
8. వృద్ధిరస్తు
9. అవిఘ్నమస్తు
10. ఆయుష్యమస్తు
11. ఆరోగ్యమస్తు
12. స్వస్తిశివం కర్మాస్తు
13. కర్మసమృద్ధిరస్తు
14. పుత్ర సమృద్ధిరస్తు
15. వేద సమృద్ధిరస్తు
16. శాస్త్ర సమృద్ధిరస్తు
17. ధనధాన్యం సమృద్ధిరస్తు
18. ఇష్ట సంపదస్తు
19. ఈశాన్యం బహిర్దిశే అరిష్ట నిరసనమస్తు
20. కలశయోః ఈశాన్యదిశే ఉదకం సించేత్
21. యత్పాపం తత్ప్రతి హతమస్తు
22. యచ్ఛ్రేయస్తదస్తు
23. శుక్రాంగారక బుధ బృహస్పతి శనైశ్చర రాహుకేతు సోమ సహితా దిత్య పురోగాస్సర్వే గ్రహాః ప్రియంతామ్
24. తిధికరణ ముహూర్త జన్మనక్షత్ర దిగ్దేవతాః ప్రియంతామ్
25. నైరుత్యాందిశి శామ్యంతు రాతయఃశామ్యంతు పాపాని శామ్యంతు రాతయః ప్రధమ కలశే - శుభాని వర్ధంతామ్ । శివాబు తవస్సంతు శివా ఓషధయస్సంతు। శివే వనస్పతయ స్సంతు ।అహోరాత్రే శివే స్యాతామ్ । ఉత్తరే శుభకర్మణ్యవిఘ్నమస్తు । ఉత్తరోత్తరం మహాభివృద్ధిరస్తు। ఉత్తరోత్తరాః శ్శుభాః క్రియా స్సంపద్యంతామ్।

26. అగ్నిపురోగాః విశ్వేదేవాశ్చ ప్రియంతామ్ మహేశ్వరీ పురోగాః మాతరః ప్రియంతామ్ఇంద్ర పురోగా మరుద్గణాః ప్రియంతామ్
మహాభాగాః పురోగా ఋషిగణాః ప్రియంతామ్ శ్రీవిష్ణు పురోగా స్సర్వే దేవాశ్చ ప్రియంతామ్ బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరాశ్చ ప్రియంతామ్
ఆదిత్య పురోగా స్సర్వేగ్రహాః ప్రియంతామ్ ఋషయ శ్చందాగ్ స్సాచార్య వేదా యజ్ఞా దక్షిణాశ్చ ప్రియంతామ్ బ్రహ్మేచ బ్రాహ్మణాశ్చ ప్రియంతామ్ శ్రద్ధామేధే ప్రియంతామ్ ప్రియతాం భగవాన్నారాయణః ప్రియతాం భగవాన్ పర్జన్యః ప్రియతాం భగవాన్ ప్రపితామహః సత్యా ఏతా ఆశిషస్సంతు పుణ్యాహకాలా వాచ్యంతామ్

ఓం ఉద్గాతేవ శకునే సామగాయసి। బ్రహ్మాపుత్ర ఇవ సవనేషు శగ్ం సని। వృషేన వాజీ శిశుమతీ రపిచ్యా సర్వ తో నశ్శకునే భద్రమా వద। విశ్వ తోన శ్శకునే పుణ్యమావ ద - యాజ్యమా యజతి ప్రత్నర్త్వే. యాజ్యాః - పుణ్యైవ లక్ష్మీః పుణ్యాహమేవ తల్లక్ష్మీం సంభావయతి। పుణ్యాం లక్ష్మీం సంస్కురుతే - యత్పుణ్యం నక్షత్రమ్ తద్భట్కుర్వీతో వపుష్యమ్ - యదా వై సూర్య ఉదేతి అథ నక్షత్రం నైతి - యావతి తత్ర సూర్యో గచ్ఛేత్। యత్ర జఘన్యం పశ్యేత్ తావతి కుర్వీత యత్కారీ స్యాత్।

ఓం తాని వా ఏతాని యమ నక్షత్రాణి। యాన్యేవ దేవ నక్షత్రాణి। తేషు కుర్వీత యత్కారీ స్యాత్। పుణ్యాహ ఏవ కురుతే। ఓం. పుణ్యాహం భవంతో బ్రువంతు। ఓం పుణ్యాహమ్। ఏవంత్రిః.

ఓం స్వస్తయే వాయు ముప బ్రువామహై సోమమ్। స్వస్తి భువనస్య యస్పతిః బృహస్పతిగ్ం స ర్వగణం స్వస్త యే। స్వస్త య ఆదిత్యా సో భవంతు నః। ఆదిత్య ఉదయనీయః స్వస్త్యా ప్రియంతే పథ్యం। స్వస్తిమభ్యుద్యంతి స్వస్త్యై వేద ప్రియన్తే! స్వస్త్యుద్యంతి। స్వస్త్యుద్యన్తి।

ఓం స్వస్తిన ఇంద్రో వృద్ధ శ్రవాః స్వస్తినః పూషా విశ్వవేదాః। స్వస్తిన స్తార్క్ష్య అరిష్టనేమీః స్వస్తినో బృహస్పతిర్దధాతు ॥ అష్టదేవా వసవ స్సోమ్యాసః చ తన్నో దేవీ రజరా శ్రవిష్ఠాః। తే యజ్ఞం పాన్తు ర జసః పరస్తాత్ సంవత్సరీణ మమృతగ్గ్ స్వస్తి ॥

ఈ క్రింది మంత్రమును యజమానితో పలికించాలి. మహ్యాం సహ కుటుంబాయ శుద్ధి వృద్ధ్యభ్యుదయ కర్మణే మహాజనాన్ నమస్కుర్వాణాయ ఆశీర్వచన సుపేక్ష మాణాయ ఆయుష్మతే స్వస్తి భవన్తో బ్రువన్తు। ఆయుష్మతే స్వస్తి। ఏవంత్రిః - ఓగ్ం స్వస్తి భవన్తో బ్రువన్తు ఓగ్ం స్వస్తి ఏవంత్రిః.

ఋధ్యామ స్తోమం సనుయామ నాచమానో మంత్రం సరథే హో పయాతం। యశోన పక్వం మధుగోష్వన్తరా భూతాం శో అశ్వినోః కామ మప్రాః। సర్వా మృధ్నుయామితి। తం వై తేజసైవ పురస్తాత్పర్య భవచ్ఛన్దోభిః మధ్యతోక్షరై రుపరిష్టా ద్గాయత్ర్యా సర్వతో ద్వాదశాహం పరిభహాయాత్సర్వామృద్ధి మార్ధ్నోత్సర్వామృద్ధి మృధ్నోతి। య ఏవం వేద।

ఓం ఋధ్యాస్మ హవ్యై ర్నమసోప సద్య మిత్రం దేవం మిత్ర ధేయన్నో అస్తు। అనూరాధాన్హ విషా వర్ధయన్తః। శతం జీవేమ శరద స్సవీరాః॥ త్రీణి త్రీణి వై దేవానా మృద్ధాని త్రీణి ఛందాగ్ం సి త్రీణి పవనాని త్రయ ఇమే లోకా ఋధ్యామేవ తద్వీ ర్య ఏషు లోకేషు ప్రతి తిష్ఠతి।

ఈ క్రింది మంత్రాలు పఠించుచూ దక్షిణ - ఉత్తర కలశములను మోచేతివఱకు నెత్తి - రెంటినీ కలుపుతూ నీటిని ఈశాన్య తూర్పు కలశములలో కొద్ది కొద్దిగా నుంచేది.

వామ దక్షిణ హస్తాభ్యాం దక్షిణోత్తర కలశౌ యుగ పద్భృహిత్వా। ఈశాన్య కలశే ఉదకం కించత్ కించత్ నినయతి ఋద్ధిం భవన్తో బ్రువస్తు। ఋధ్యతామృద్ధి సమృద్ధిః। ముఖ సమముద్ధృత్య। స్వస్తి పుణ్యాహం సమృద్ధిరస్తు। వర్షశత సంపూర్ణమస్తు। గోత్రాభివృద్ధిరస్తు। శాన్తిః పుష్టిశ్చాస్తు। శుభగ్ం శుభమస్తు। పునరపి గో బ్రాహ్మణేభ్యో శుభం భవతు। సర్వసంపదస్తు।

ఈ క్రింది మంత్రముతో ఈశాన్య కలశ నీటిని, ఆ ప్రాంతమంతయునూ శుద్ధి కొఱకు చల్లేది.

శుద్ధి మంత్రాః

ఓం శుచివో హవ్యా మరుత్త శ్శుచినాగ్ం శుచిగ్ం హి నోమ్యధ్వరగ్ం శుచిభ్యః। ఋతేన సత్యామృతసాప ఆయ శ్శుచి జన్మాన శ్శుచయః పావకాః। అగ్నిశ్శుచి వ్రతతమ శ్శుచి ర్విప్రశ్శు చిః కవిః శు చీరోచత ఆ హూతః। ఉదగ్నే శుచయస్తవ శుక్రాభ్రాజన్త ఈరతే। తవ జ్యోతీగ్ంష్యర్చయః

ఋగ్వేద మంత్రాః

ఏతో న్విన్ద్రం స్తవామ। శుద్ధం శుద్ధేన సామ్నా॥ శుద్ధై రుక్థైర్వా వృధ్వాసం। శుద్ధ ఆశీర్వాం మమత్తు ఇంద్ర శుద్ధోన ఆగహి। శుద్ధ శ్శుద్ధాభి రూతిభిః। శుద్ధోరయిం ని ధారయ। శుద్ధో మమద్ధిసోమ్యః। ఇంద్రశ్శుద్ధోహి నోరయిం। శుద్ధో రత్నాని దాశుషే శుద్ధో వృత్రాణి జిఘ్నసే। శుద్ధోవా జం సిషాససి బ్రాహ్మణేష్యమృతగ్ం హితమ్।

పవిత్ర మంత్రాః

ఓం యేన దేవాః పవిత్రేణ। ఆత్మానం పునతే స దా। తేన సహస్రధారేణ। పావమాన్యః పునంతు మా ప్రాజాపత్యం పవిత్రం। శతోద్యామగ్ హిరణ్మయమ్ తేన బ్రహ్మ వి దోవయం। పూతం బ్రహ్మ పునీమహే ఇంద్ర స్సునీతీ సహ మాపునాతు। సోమస్స్వ వరుణ స్తమీచ్యా। యమోరాజా ప్రమృణాభిః పునాతుమా। జాత వేదా మోర్చ యన్త్యా పునాతు॥

దిక్కుల శుద్ధి మంత్రాః

ఈ క్రిండి మంత్రాలు పఠించుచూ నాలుగు దిక్కులందు ఈశాన్య కలశములోని నీటిని చల్లేది.

లక్ష్మీశ్రీ

1. ప్రాచ్యాం దిశిదేవాః ఋత్విజో మార్జయన్తామ్।
దక్షిణాయాం దిశి మాసాః పితరో మార్జయన్తామ్ ।
ప్రతీచ్యాం దిశి గృహాః పశవో మార్జయంతాం
ఉదీచ్యాం దిశ్యాప ఓషధయో వనస్పతయో మార్జయంతాం
ఊర్ధ్వాయాం దిశి యజ్ఞస్సంవత్సరో యజ్ఞపతిర్మార్జయంతాం

ఈ క్రింది మంత్రములు పఠించుచూ పుణ్యాహమునందు బ్రాహ్మణులకు దక్షిణలు ఇచ్చేది.

ఏతేభ్యో బ్రాహ్మణేభ్యో సర్వ గోత్రభ్యో నానానా మభ్య శ్రీలక్ష్మీ నారాయణోమా మహేశ్వరాదిత్యాది నవగ్రహ స్వరూపేభ్య స్వస్తి పుణ్యా హవాచన మంత్ర జప దక్షిణాం మన సోత్సాహ పరిమిత హిరణ్యం సంప్రదదే నమమ.

వాస్తుదేవతా మంత్రాః

ఈ క్రింది మంత్రము పఠించుచూ వాస్తుదేవునకు నమస్కారములు చేసేది

ఓం వాస్తోష్పతే ప్రతి జానీ హ్యస్మాన్ స్వావేశో అనమీనో భవానః । యత్వేమహే ప్రతి తన్నో జుషస్వ శంన ఏధి ద్విపదే శంచ తుష్పదే ॥ వాస్తోష్పతే శగ్మయాసగ్ం సదాతే సక్షిమ హిరణ్వయా గాతు. మ త్యా ఆవఃక్షేమ ఉతయో గేవరంనో యూయం పాత స్వస్తిభి స్సదానః అమీవ వా స్తోష్పతే విశ్వారూపాణ్యావిశన్ సఖాసుశేవ ఏధినః శుభమ్ శుభం.

ఋగ్వేద మంత్రాః

ఈ క్రింది మంత్రాన్ని చదువుచూ నమస్కరించేది.

స్వస్త్యయ నంతార్క్ష్య మరిష్టనేమిః । మహద్భూతం వాయసం దేవతానాం । అసురఘ్న మిన్ద్ర సఖం

సమధ్యు । బృహద్యశో నావమివారు హేమ॥ అంహో ముచమాంగిర సంగయన్త్యః । స్వస్త్యాత్రే యం మనసా చతార్క్ష్యం । ప్రయత పాణిశ్శరణం ప్రపద్యే । స్వస్తి సంబాదేష్వభయం నో అస్తు ॥ శుభగ్ం శుభమ్॥ ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః॥

పుణ్యాహవాచన చర్చ

పుడమి పుణ్యాహ విధులెల్ల పుణ్యమరసి
వేదశాస్త్రార్థ దర్మాల నుద్ధరించ
సర్వ కార్యార్థ కోవిదుల్ సన్నుతింతు
రెపుడు, పుణ్యాహవాచన మింతగాను - వం॥వీ॥ దైవజ్ఞ

ఇతి పుణ్యాహవాచనం సమాప్తం.

బ్రహ్మాది దేవతా ఆహ్వానము

నోట్ : అన్ని దేవతలకు కలశములు పెట్ట. లేనిచో వ్రతమువలె పూజించేది.

గణపతి :- ఓం గణానాం త్వా గణపతిగ్ం హవామహే కవింకవీనా ముపమశ్ర వస్తవం। జ్యేష్ట రాజం బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణ స్పత ఆన శృణ్వ న్నూతిభి స్సీద సాదనమ్॥

బ్రహ్మ:- బ్రహ్మ దేవానాం పదవీః కవీనాం ఋషి ర్వి ప్రాణాం మహిషో మృగాణాం। శ్యేనో గృధ్రాణాగ్ం స్వధితి ర్వనానాగ్ం సోమః పవిత్ర మత్యేతి రేభన్ ॥

విష్ణువు:- ఓం ఇదం విష్ణు ర్వి చక్రమే త్రేధా నిదధే పదమ్ సమూధ మస్యపాగ్ం సురే ॥

మహేశ్వరుడు (రుద్రుడు):- కద్రు ద్రాయ ప్రాచేతసే మీఢుష్ట మాయ తవ్యసే వోచేమ శంతమగ్ం హృదే ॥

సూర్యుడు:- ఆ కృష్ణేన రజసా వర్తమానో నివేశ యన్నమృతం మర్త్యంచ హిరణ్య యేన సవితా రథేన దేవో యాతి బువనాని పశ్యన్

ఇంద్రుడు:- ఇంద్రంవో విశ్వతస్పరి హవామహే జనేభ్యః అస్మాకమస్త కేవలః॥

మను బ్రహ్మ :- ఓం తం మను రాథత్త తేన మను రాథ్నోన్ తస్మాన్మానవః ప్రజా ఉచ్యన్తే ॥

మయ బ్రహ్మ :- మ యో భూర్వాతో అభివా తూస్రా ఊర్జస్వతీ రోషధీ రారి శన్తామ్॥

త్వష్ట్ర బ్రహ్మ :- తం త్వష్టా ఽ ఽ థత్తతేన త్వష్టా ఽ ఽ థ్నోన్ తస్మాత్ త్వాష్ట్రః పశవ ఉచ్యన్తే

శిల్పి బ్రహ్మ :- ఓం సు హిరణ్యే సుశిల్పే ఋతస్య యోనౌ విహ సాదయామి

విశ్వబ్రహ్మ :- విశ్వజ్ఞ వర్ధత స ఇమాన్లోకాన్ వృణోతి।

వాస్తు బ్రహ్మ :- వా స్తోష్పతే ప్రతిజానీ హ్యస్మాన్ స్వావేశో అనమీవో భవానః। యత్వేమహే ప్రతి తన్నో జుషస్వ శం న ఏధి ద్విపదే శం చతుష్పదే.

క్షేత్ర పాలకుడు:- ఓం క్షేత్రస్య పతినా వయగ్ం హితేనేవ జయామసి। గామశ్వం పోషయిత్వా సనో మృడాతీదృ శే॥

అభయంకరుడు:- ఓం యత ఇంద్ర భయామహే తతో నో అభయం కృధి మఘవచ్ఛగ్ని తవ తన్న ఊతయే విద్విషో విమృధో జహి ॥

గృహ శిల్పి:- ఓం అయం నో దేవ స్సవితా బృహస్పతిః। ఇంద్రాగ్నిమిత్రా వరుణా స్వస్తయేః॥ త్వష్టా విష్ణుః ప్రజయాసగ్ం రరాణః కామ ఆయాతం కామాయ త్వా విముంచతు.

అనంతుడు:- ఓం సర్పరాజాయ విద్మహే సహస్ర ఫణాయ ధీమహి। తన్నో అనంతః ప్రచోదయాత్.

బ్రహ్మాది మండలము సమాప్తము.

ఇంద్రాద్యష్ట దిక్పాలక పూజ

ఇంద్రం:- ఓం ఇంద్రంవో విశ్వతస్పరి హవామహే జ నేభ్యః అస్మాక మస్తు కేవలః।

అగ్ని:- అగ్నిం దూతం వృణీమహే హోతారం విశ్వ వేదసమ్। అస్య యజ్ఞస్య సుక్రతుమ్॥

యముడు:- యమాయ సోమగ్ం సునుత యమా య జుహూతా హవిః యమగ్ం హ యజ్ఞో గచ్ఛతు అగ్నిదూతో అరంకృతః।

నైరుతిం:- మోషణః పరాపరా నిరుఋతిః దుర్హణా వధీత్। పృదీష్ట తృష్ణయా సహ

వరుణం:- ఇమం మే వరుణ శ్రుధీహవ మద్యాచ మృడయ॥ త్వామ వస్యు రాచకే॥

వాయుం:- తవ వాయు వృతస్పతే త్వష్టు ర్జామాత రద్భుత॥ అవాం స్యా వృణీ మహే॥

కుబేరం:- సోమో ధేనుగ్ం సోమో అర్వన్త మాశుగ్ం సోమో వీరం కర్మణ్యం దధాతు సాధన్యం విద ధ్యగ్ం సభేయం పితుశ్రృవణం యో దదాశ తస్మై

ఈశానః:- తమీశానం జగతస్త స్థుషస్పతిమ్ ధియం జన్వమవసే హూమహే వయం పూషానో యథా వేదసా మసద్వృధే రక్షితా పాయు రదబ్ధ స్వస్తయే

అష్టదిక్పాల పూజా సమాప్తః

నవగ్రహ పూజ

సూర్యుడు:- ఆకృష్ణేన రజసా వర్తమానో నివేశ యన్నమృతం మర్త్యంచ హిరణ్యా యేన సవితా రథేనా దేవో యాతి భువనాని పశ్యన్

చంద్రః:- ఆప్యాయ స్వ సమేతుతే విశ్వతః సోమ వృష్టియం భవా వాజస్య సంగధే

కుజుడు:- ఓం అగ్నిర్మూర్ధా దివః కకుత్పతిః పృధివ్యా అయం । అపాగ్ం రేతాగ్ంసి జిన్వతి

బుధుడు:- ఓం ఉద్బుధ్యస్వాగ్నే ప్రతిజా గృహ్యేన మిష్టా పూర్తే సగ్ం సృజే ధామేయంచ । పునః కృణ్వగ్గ్ స్వాపితరం యువాన మన్వాతాగ్ంసీత్త్వయి తంతుమేతం

గురువు:- ఓం బృహస్పతే అతియ దర్యో అర్హాద్ ద్యుమ ద్విభాతి క్రతు మజ్జనేషు యద్దీయచ్ఛ వసర్త ప్రజాత తదస్మాసు ద్రవిణం ధేహి, చిత్రమ్

శుక్రుడు:- శుక్రంతే అన్యద్యజ తంతే అన్యద్విషు రూపే అ హనీ ద్యౌరివాసి విశ్వా హిమాయా అవసి స్వధావో భద్రాతే పూజన్నిహరాతి రస్తు

శని గ్రహము:- ఓం శమగ్ని రగ్నిభి స్కరచ్ఛన్న స్తపతు సూర్యః శం వాతో వాత్వరపా అపశ్రిధః

రాహువు:- ఓం క్రయా నశ్చిత్ర అభువ దూతీ సదా వృధస్సఖా కయాశచిష్ఠ యావృతా॥

కేతువు:- కేతుం కృణ్వన్న కేతవే పేశో మర్యా అపేశసే సముషద్భి రజాయధాః

ఓం

శ్రీరస్తు నమోవిశ్వకర్మణే శుభమస్తు

- ప్రార్థన -

శ్లో॥ శ్రీకరం పరమాత్మానం అవాఙ్మానస గోచరం ।
వేదవవేద్య మహంవందే విశ్వకర్మాణ మవ్యయం ॥

శ్లో॥ శ్రీ దమర్థద మానంద కందళం సురసేవితం
భజేఽహం లోకకర్తారం విశ్వకర్మాణ మవ్యయం ॥

శ్లో॥ ప్రాగాది దిఙ్ముఖోత్పన్నాః సానగాద్యా మహర్షయః ।
పంచవేద ప్రవక్తారః స్మర్తవ్యాస్తే నిరంతరమ్ ।

శ్లో॥ సద్యోజాతాది వక్త్రేభ్యో పంచభ్యో యే విజజ్ఞిరే ।
మన్వాదిభ్యో నమః పంచ బ్రహ్మభ్య స్తేభ్య అన్వహమ్ ॥

శ్లో॥ పంచబ్రహ్మ స్వరూపాయా సృష్టి స్థిత్యాది కారకాః ।
బ్రహ్మ విష్ణు మహేశేన్ద్ర సూర్య మూర్తీ స్స్మరామ్యహమ్ ॥

శ్లో॥ పంచాశత్కోట విస్తీర్ణ భూమండల నివాసినః ।

తేభ్యో బ్రహ్మకులీనేభ్యో బ్రాహ్మణేభ్యో నమో నమః ॥

శ్లో॥ సకల భువన బీజం భాతి యస్య స్వరూపం ।
నిగమ వినుత మాద్యం కారణం బ్రహ్మమూర్తేః ॥

శ్లో॥ ప్రణవ మయ మంచిత్యం ప్రాణినాం హృన్నివాసమ్।
ప్రకృతి తిమిరభానుం శుద్ధతత్త్వం భ జామి ॥

శ్లో॥ యతోయశస్సంపద మిద్ధతేజో బుద్ధించ విద్యాం ప్రతిభాం చిరాయు।
శ్రద్ధాంచ మేధా మరుజంబలంచ ప్రజాపతీ త్వత్పదమాశ్రయామి॥

1. ఓం సద్యోజాత స్వరూప మనుబ్రహ్మణే నమః
2. ఓం వామదేవ ముఖోద్భవ మయబ్రహ్మణే నమః
3. ఓం అఘోర ముఖోద్భవ త్వష్టబ్రహ్మణే నమః
4. ఓం తత్పురుషముఖోద్భవ శిల్పి బ్రహ్మణే నమః
5. ఓం ఈశానముఖోద్భవ విశ్వజ్ఞ బ్రహ్మణే నమః
6. ఓం విశ్వబ్రహ్మరూపాయ నమః
7. ఓం అగ్నయ నమః మాతాపితృభ్యో నమః
8. ఓం సర్వేభో సనాతన బ్రాహ్మణేభ్యో నమః
9. ఓం బ్రహ్మ విద్యాసాంప్రదాయ కర్తృభ్యో నమః

ఆచమ్య

క్రియ – ఈ క్రింది మంత్రములతో ఉద్ధరణితో మూడు సార్లు నీటిని త్రాగేది. తదుపరి శిరసాది అవయవములను స్పర్శించేదిఓం విశ్వజ్ఞాయ నమః

1.	ఓం విశ్వబ్రహ్మణే స్వాహా	10.	సృష్టికర్తాయ నమః
2.	ఓం సద్యోజాతాయ స్వాహా	11.	సర్వదేవగురవే నమః
3.	ఓం వామదేవాయ స్వాహా	12.	పంచకర్తృభ్యో నమః
4.	ఓం అఘోరాయ స్వాహా	13.	వేదవేదాంతాయ నమః
5.	ఓం తత్పురుషాయ స్వాహా	14.	ప్రణవ స్వరూపాయ నమః
6.	ఓం ఈశానాయ స్వాహా	15.	సాకార నిరాకారాయ నమః
7.	ఓం దివ్యరూపాయ నమః	16.	దేవానాం పతయే నమః
8.	ఓం పరాత్పరాయ నమః	17.	స్వయంభూ విశ్వబ్రహ్మణే నమః

ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః

సంకల్పము

శ్లో॥ ఉత్తిష్ఠంతు భూతపిశాచాః ఏతే భూమి భారకాః ।
ఏతేషా మవిరోధేన బ్రహ్మ కర్మ సమారభే ॥

ఓం భూః । ఓం భువః । ఓగ్ం సువః । ఓం మహః । ఓం జనః । ఓం తపః । ఓగ్ం సత్యం । ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం । భర్గో దేవస్య ధీమహి ధియోయోనః । ప్రచోదయాత్ - ఓమా పోజ్యోతి రసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోమ్.

శుభే శోభనే ముహూర్తే శ్రీ మహావిశ్వబ్రహ్మ ఆజ్ఞయా ప్రవర్త మానస్య ఆద్యబ్రహ్మణః ద్వితీయ పరార్థే కశ్యపబ్రహ్మ కల్పే వైవస్వత మన్వంతరే కలియుగే ప్రథమపాదే జంబూద్వీపేమేరో ర్దక్షిణ దిగ్భాగే, శ్రీశైలస్యేశాన్య ప్రదేశే । కృష్ణా కావేరియోర్మధ్యదేశే । వసతి గృహే । శ్రీ సనాతన బ్రాహ్మణ సన్నిధౌ । అస్మిన్ వర్తమాన వ్యావహారిక చాంద్రమానేన శ్రీ స్వభాను నామసంవత్సరే ఉత్తరాయణే వసంతుర్తుః చైత్రమాసే శుక్ల పంచమ్యాం ఇందువాసర యుక్తాయాం శుభనక్షత్రే శుభయోగే శుభకరణే ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టే శుభేఽభ్యుదయ ముహూర్తే శ్రీమతః .... గోత్రః .... నామ ధేయోహం .... శ్రీమతః .... గోత్రస్య........ నామధేయస్య మమ ఉపాత్త దురితక్షయు ద్వారా శ్రీవిశ్వబ్రహ్మణ ముద్దిశ్య, శ్రీవిశ్వబ్రహ్మణః ప్రీత్యర్థం -

మమ ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభివృధ్యర్థం ధర్మార్థ కామమోక్ష చతుర్విధ ఫలపురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం, మనోభీష్ట సకల సంపత్సమృద్ధ్యర్థం, సర్వత్ర యశో విజయ లాభాది ప్రాప్త్యర్థం, ఇహజన్మనిజన్మాంతరే సర్వపాప క్షయార్థం, సభార్యాః, సపుత్రస్య, సబాంధవస్య, సపశోః సమస్తాభయ వ్యాధి జరాపీడా పరిహారద్వారా ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభి వృధ్యర్థం శ్రీవిశ్వబ్రహ్మ పూజా వ్రతాంగత్వేన నవగ్రహాది సర్వదేవతా పూజాం కరిష్యే .

విశ్వబ్రహ్మ కలశ స్థాపనము

క్రియ : రాగి చెంబునకు గంధాది అలంకరణములు చేసేది. పంచ పల్లవములగు మామిడి, జమ్మి, గరిక, రావి, నేరేడు, ఆకుల నుంచేది. దాని మీద కొబ్బరికాయ నుంచి, రవికల గుడ్డను అలంకరించేది. ఆభరణములు కూడ అలంకరించి - విశ్వకర్మ పటమునకు ముందు భాగములో పెట్టుకొని భక్తి పురస్సరముగా పూజించేది.

ఓం య ఇమా విశ్వా భువనాని జుహ్వదృషిర్ హోతా నిషసాదా పితానః స ఆశిషా ద్రవిణ మిచ్ఛమానః పరమ చ్ఛదోవర ఆవివేశ॥

ఓం భూః విశ్వబ్రహ్మమావాహయామి

ఓం భువః సర్వదేవాధిపతిం ఆవాహయామి

ఓం సువః సర్వశిల్పాధి పతి మావాహయామి

ఓం భూర్భువస్సువః - ప్రజాపతి మావాహయామి.

ప్రాణ ప్రతిష్ఠా

అస్యశ్రీ విరాడ్విశ్వబ్రహ్మ ప్రాణ ప్రతిష్ఠా మహామంత్రస్య పరమేష్ఠి ఋషిః । అనుష్టుప్ ఛందః । పరబ్రహ్మ ప్రాణ శక్తి ర్దేవతా ఓం బీజం । విశ్వం శక్తిః । బ్రహ్మ కీలకం। అస్యాం కలశే,సువర్ణ ప్రతిమాయాం ప్రాణ ప్రతిష్ఠే వినియోగః।

అంగన్యాసము

ఓం పృథివప్తేజో వాయురాకాశాత్మనే - అంగుష్ఠాభ్యాంనమః
ఓం శ్రీ శబ్దస్పర్శరూప రస గంధాత్మనే - తర్జనీభ్యాం నమః
ఓం వి. త్వక్చక్షుశ్శ్రోత్ర జిహ్వాఘ్రాణాత్మనే - మధ్యమాభ్యాం నమః
ఓం శ్వ. వాక్పాణి పాదపాయూపస్థాత్మనే - అనామికాభ్యాం నమః
ఓం బ్ర. జ్ఞాత మనోబుద్ధి చిత్తాహంకారాత్మనే - కనిష్ఠకాభ్యాంనమః
ఓం హ్మాం. ప్రాణోపాన వ్యానోదాన సమానాత్మనే-కరతల కరపృష్ఠాభ్యాంనమః

N.B. : ఏవం ప్రకారేణ హృదయాదిన్యాసః కుర్యాత్ ॥

ఓం అసునీతీ పునరస్మా సుచక్షుః పునః ప్రాణమిహినో దేహి భోగం
జ్యోక్పశ్యేమ సూర్య ముచ్చరంత మనుమతే మృడయాన స్వస్తి

ఓం భూర్భువస్సువః । విశ్వకర్మ ప్రాణాఇహ ప్రాణాః ఓం ఆం హ్రీం క్రోం యం రం లం వం శం షం సం హోం సర్వేంద్రియాణి వాఙ్మనశ్చక్షుశ్శ్రోత్ర జిహ్వాఘ్రాణ రేతో బుద్ధ్యాదీని సుఖం చిరం తిష్టంతు స్వాహా - స్థిర్ధోభవ. వరదోభవ సుప్రసన్నో భవ - స్థిరాసనం కురు.

ధ్యానము

శ్లో॥ సత్యంజ్ఞాన సుఖస్వరూప మమలం పంచాననం పావనం
వేదాంతైః ప్రతిపాద్యమాన విభవం విశ్వైక నిర్మాతరం
సర్వప్రాణి మనోఽంబుజాంతరగతం సర్వాత్మకం సర్వదా
వందేఽహం భగవంత మార్యవినుతం శ్రీవిశ్వబ్రహ్మాభిదం.
సాంగం సుపరివార సమేతం విశ్వబ్రహ్మాది గణేభ్యో నమః
ధ్యానం సమర్పయామి.

ఆవాహనము

శ్లో॥ శ్రీమత్ప్రణవ చిద్రూపం । పంచాస్యం నిత్యమవ్యయం
ఆవాహయామి దేవేశం విశ్వబ్రహ్మాణ మీశ్వరమ్ ।
ఓం విశ్వబ్రహ్మణే నమః-సాంగం-సావరణం-సపరివార
సమేతం-సాయుధం-సశక్తికం-ఆవాహయామి.

ఆసనము

శ్లో॥ కల్పద్రుమూలే మణివేది మధ్యే సింహాసనం స్వర్ణమయం విచిత్రం విచిత్ర వస్త్రావృత మచ్యుత ప్రభోమయార్పితం తుభ్యమిదం గృహాణ ఓం విశ్వబ్రహ్మణే నమః, సాంగాం సపరివార సమేతం సువర్ణ రత్న సింహాసనం సమర్పయామి.

పాద్యము

శ్లో॥ స్వయం భూస్సర్వదేవానాం । అధిక స్సర్వ కామదః ।
మయా నివేదితం తుభ్యం । సుగృహాణ సుపాద్యకం ।
ఓం విరాట్ విశ్వబ్రహ్మణే నమః - పాద్యం సమర్పయామి.

అర్ఘ్యము

శ్లో ॥ గంగా జలం సమానీతం సువర్ణ కలశేస్థితం
అర్ఘ్యం గృహాణ భగవన్ విశ్వబ్రహ్మ నమోస్తుతే ।
ఓం విరాట్ విశ్వబ్రహ్మణే నమః అర్ఘ్యం సమర్పయామి.

ఆచమనము

శ్లో॥ మందాకిన్యాస్తు యద్వారి సర్వపాపహరం శుభం
తదిదం కల్పితం దేవ సమ్యగాచమ్యతాం విభో
శ్రీ విరాట్ విశ్వబ్రహ్మణే నమః ఆచమనీయం సమర్పయామి.

మధుపర్కము

శ్లో॥ గోక్షీరదధి సంయుక్తం శర్కరా మధు సంయుతం
స్వర్ణపాత్రే నిక్షిప్తం త్వయా సంగృహ్యతాం ప్రభో
శ్రీ విరాట్ విశ్వబ్రహ్మణే నమః మధుపర్కం సమర్పయామి.

శుద్ధోదక స్నానం

శ్లో॥ నదీనాం చైవ సర్వాసాం ఆనీతం నిర్మలోదకం
స్నానం స్వీకురు సర్వేశ మయాదత్తం నమోస్తుతే
శ్రీ విరాట్ విశ్వబ్రహ్మణే నమః శుద్ధోదకస్నానం సమర్పయామి.

పంచామృత స్నానములు

క్రియ:ఒక పళ్ళెరమందు ఆకునుంచి అందు బంగారపు విశ్వబ్రహ్మ ప్రతిమనుంచి, అభిషేకాదులు చేయవలెను. లేనిచో నాణెము నించి అప్పరమేశ్వరునిగా భావించి అభిషేకించవలయును.

1) పాలతో స్నపన :- ఓం అప్యాయ స్వసమేతుతీ విశ్వత స్సోమ వృష్టియం భవా వాజస్య సంగధే - క్షీరేణ స్నపనయామి

2) పెరుగుతో స్నానము :- ఓం దధిక్రావణ్ణోఅకారిషం జిష్ణోరశ్వస్య వాజినః నంరభినో ముఖాకరత్ ప్రాణ ఆయాగ్ంషి తారిషత్- దధ్యాస్నపనయామి.

3) నేతితో స్నానము :- ఓం శుక్రమసి జ్యోతిరసి తేజోసి దేవోవస్సవితోత్పునా త్వచ్ఛిద్రేణ పవిత్రేణ వసో స్సూర్యస్య రశ్మిభిః ఆజ్యేన స్నపనయామి.

4) తేనెతో స్నానం :- ఓం మధువాతా ఋతాయతే మధుక్షరంతి సింధవః ।
మాధ్వర్న స్సంత్వోషధీః మధునక్తముతోషసి ॥
మధుమత్పార్థివగ్ం రజః । మధు దౌర్యస్తునః పితా ।
మధుమాన్నోవనస్పతి ర్మధుమాగ్ం అస్తు సూర్యః ।
మాధీర్గావో భవంతునః - మధునా స్నపనాయామి.

5) కొబ్బరి నీళ్ళతో - శర్కర నీళ్ళతో :-
యాః ఫలనీర్యా అఫలా అపుష్పాయాశ్చపుష్పిణీః
బృహస్పతి ప్రసూతాస్తానో ముంచం త్వగ్ం హసః ।
ఇతి నారికేళ శర్కరోదక స్నానం స్నపనయామి.
ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః

శుద్ధోదక స్నపన

ఓం య ఇమా విశ్వా భువనాని జుహ్వదృషిర్ హోతా నిషసాదా పితానః స ఆశిషా ద్రవిణ మిచ్ఛమానః పరమచ్ఛదో వర ఆవివేశ।

విశ్వకర్మా మనసా యద్విహాయా ధాతా విధాతా పరమోత సందృక్। తేషా మిష్టాని సమిషా మదన్తి యత్ర పంచర్షీన్పర ఏకమాహుః ।

యోనః పితాజనితా యోవిధాతా యో నస్సతో అభ్యాసజ్జజాన । యో దేవానాం నామధా ఏక ఏవతగ్ం సంప్రశ్నం భువనాయన్త్యన్యా।

త ఆయజన్త ద్రవిణగ్ం సమస్మా ఋషయః పూర్వే జరితారోన భూనా అసూర్తా సూర్తా రజస్సో విమానె యేభూతాని సమకృణ్వన్ని మాని।

నతం విదాథయ ఇదం జజానాన్యద్యుష్మాక మన్తరం భవాతి । నీ హారేణ ప్రావృతా జల్ప్యాచా సుతృప ఉక్థశాసశ్చరన్తి ।

పరోదివా పరఏనా పృధివ్యా పరో దేవేభి రసురై ర్గుహాయత్ । కిగ్ంస్విద్గర్భం ప్రథమం దధ్ర ఆపో యత్ర దేవా స్సమ గచ్ఛన్త విశ్వే । అజస్య నాభావధ్యేక మర్పితం యస్మిన్నిదం విశ్వం భువన మధి శ్రితం।

విశకర్మా హ్యజనిష్ట దేవ ఆదిద్గన్ధర్వో అభవద్ద్వితీయః । తృతీయః పితా జనితా షధీనామ్ । అపాం గర్భం వ్యదధాత్పురుత్రా । చక్షుషః పితా మనసా హి ధీరో ఘృతమేనె అజునన్నన్న మానే । యదే దన్తా అదదృగ్‌ం హన్త పూర్వ ఆది ద్యావాపృథివీ అప్రథేతామ్ ।

విశ్వతశ్చక్షురుత విశ్వతో ముఖో విశ్వతో హస్త ఉత విశ్వత స్పాత్। సంబాహుభ్యాం నమతి సంపతత్రైః ద్యావా పృథివీ జనయన్దేవ ఏకః॥

కిగ్ంం స్విదాసీ దధిష్ఠాన మారమ్భణం కతమ త్స్విత్కిమాసీత్। యది భూమిం జనయన్న్ । విశ్వకర్మా విద్యామౌణోన్మహినా విశ్వచక్షాః । కిగ్ంం స్విద్వనం కఉసవృక్ష ఆసీద్యతో ద్యావా పృథివీ నిష్టతక్షుః । మనిషిణో మనసా పృచ్ఛతేదు త్యదదధ్య తిష్టద్భువనాని ధారయన్న్।

యా తే ధామాని పరమాణీ యాఽవమాయా మధ్యమా విశ్వకర్మన్ను తేమా। శిక్షా సఖిభ్యో హవిషి స్వధావస్స్వయం యజస్వ తనువం జుషాణః

వాచస్పతిం విశ్వకర్మాణ మూతయే మనో యుజం వాజే అద్యాహూవేమ । సనోనెదిష్టా హవనాని జోషతీ విశ్వశంభూరవసె సాధు కర్మా ।విశ్వకర్మన్ హవిషా వావృధానస్స్వయం యజస్వతనువంజుషాణః

ముహ్యాం త్వన్యే అభితస్సపత్నా ఇహాస్మాకం మఘవా సూరిరస్తు। విశ్వకర్మన్ హవిషా వర్ధనేన త్రాతార మిన్ద్రమకృణో రవధ్యమ్ । తస్మై విశస్సమన మన్త పూర్వీ రయముగ్రోవిహవ్యోయథాఽసత్।

సముద్రాయ వయునాయ సిన్ధూనాం పతయేనమః । నదీనాగ్ం సర్వాసాం పిత్రే జుహూతా విశ్వకర్మణే విశ్వాఽహాఽమత్యగ్ం హవిః। ఓం సహనా వవతు సహనౌ భువక్తు । సహ వీర్యం కరవావహై । తేజ స్వినా వధీతమస్తు మావిద్విషా వహై ।

ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః – శ్రీ విశ్వబ్రహ్మణే నమః
శుద్ధోదకస్నానం స్నపనయామి.

వస్త్రము

శ్లో॥ స్వర్ణాంచలం స్వర్ణ విచిత్ర శోభితం కౌశేయ యుగ్మం పరికల్పితం మయా లోకేశ్వర ప్రావరణం గృహాణ మాయాబల ప్రావృత దివ్యరూప శ్రీవిరాట్ విశ్వబ్రహ్మణే నమః వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి.

యజ్ఞోపవీతము

శ్లో॥సువర్ణ తంతూద్భవ యజ్ఞ సూత్రం ముక్తా ఫల స్యూత మనేకరత్నం
గృహాణ తద్వత్కృత ముత్తరీం స్వకర్మ సూత్రం ధరతే నమోఽస్తు
శ్రీ విరాట్ విశ్వబ్రహ్మణే నమః యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి.

గంధము

శ్లో॥శ్రీఖండం చందనోర్మిశ్రం గంధాఢ్యం సుమనోహరం ।
విలేపనం సురశ్రేష్ఠ చందనం ప్రతిగృహ్యతాం ॥
ఓం విరాట్ విశ్వబ్రహ్మణే నమః శ్రీగంధం సమర్పయామి.

అలంకార కుంకుమ

శ్లో॥ ఆరుద్రాం యః కరణీం యష్టిం
సువర్ణాం హేమమాలినీం
ఓం విరాట్ విశ్వబ్రహ్మణే నమః కుంకుమాలంకరణం సమర్ప యామి.

పుష్పముల పూజ

ఓం విశ్వబ్రహ్మణే నమః - పాదౌ పూజయామి
ఓం విశ్వవ్యాపినే నమః - గుల్ఫౌ పూజయామి
ఓం విధాత్రే నమః - జానూ పూజయామి
ఓం విశ్వప్రతాపాయ నమః - జంఘే పూజయామి
ఓం విశ్వాద్భుతకృతే నమః - కటిం పూజయామి
ఓం విశ్వధారిణే నమః - ఉదయం పూజయామి
ఓం వివిధవైభవధాత్రేనమః - నాభిం పూజయామి
ఓం విశ్వాతీతాయ నమః - వక్షస్థలం పూజయామి
ఓం విశ్వరూపాయ నమః - కంఠం పూజయామి
ఓం విశ్వస్తుతాయ నమః - బాహూన్ పూజయామి
ఓం విశ్వోద్భవాయ నమః - ముఖం పూజయామి
ఓం విశ్వపాలకాయ నమః - నేత్రేః పూజయామి
ఓం విశ్వాధారాయ నమః - శిరః పూజయామి
ఓం విశ్వబ్రహ్మణే నమః - సర్వాంగాని పూజయామి

శ్రీ విశ్వకర్మ అష్టోత్తర శతనామావళిః

ఓం శ్రీగాయత్రీ విశ్వకర్మణాయనమః
విశ్వకర్మణే
మను బ్రహ్మణే
మయ బ్రహ్మణే
త్వష్ట బ్రహ్మణే
శిల్పి బ్రహ్మణే
విశ్వజ్ఞ బ్రహ్మణే
వీరగురవే
విశ్వ స్తవనీయాయ
అకంపాయ/అకలుషాయ
అఖిల స్వరూపాయ
అగోచరాయ/అచలాయ

అనంతాయ/అనంతరూపాయ
అనంత ప్రభావాయ
అనాది పురుషాయ
అనలాయ/అనిలాయ
అనిమిషాయ
అదయదూరాయ
అదృశ్యాయ/అధోక్షజాయ
అద్వితీయాయ
అద్భుత లీలావినోదాయ
అనంతజ్ఞాన నిలయాయ
అనంత శీర్షాయ
అనంత తేజోమూర్తయే
అజితాయ
అజ్ఞాన శూన్యాయ
అతుల వైభవాయ
అప్రమేయాయ
అగ్రదేవాయ/అగ్నితేజాయ
అఘవినాశనాయ
అఘోరముఖాయ
కపికేతనాయ
కమలాసనాయ
కర్మసాక్షినే/కర్మనిరతాయ
కర్మరహితాయ
కలుష విదూరాయ
కలిదోషనివారణాయ
కరుణాకరాయ
కామరూపాయ
కామాంతకాయ
కైవల్యప్రదాయ
కాంచన గర్భాయ
గాయత్రీ పతయే
గాయత్రీ స్వరూపాయ
గాయత్రీ సహియాయ

ఉపనిషత్సారాయ
ఉపద్రవ నివారణాయ
ఊర్ధ్వతేజాయ
ఐశ్వర్య ప్రదాయ
ఓంకార స్వరూపాయ
అప్రమేయాయ
అభవాయ/ అయోనిజాయ
అనంతరూపాయ
అఖిలాధారాయ
అర్కార/అశోకాయ
అహభువనాయ
అనుపమానాయ
అనేక రూపాయ
అభయ ప్రదాయ
అశరీరాయ/అక్షయాయ
ఆచార్యాయ
ఆదిమధ్యాంత రహితాయ
ఆపద్బాంధవాయ
ఆశ్రిత వత్సలాయ
గురు శ్రేష్ఠాయ
గురుస్థానాయ
గురుకులవాసాయ
ఘోరాఘహరణాయ
అప్రమత్తాయ
ఈశాన ముఖాయ
ఈశ్వరాయ/జనార్దనాయ
జితక్రోధాయ
జితేంద్రియాయ
జగదేక వందితాయ
జ్యోతిర్మయాయ
త్రిలోచనాయ
తాపవిదూరాయ
తాపత్రయశూన్యాన తపః

ప్రియాయ
త్రాతాయ/దేవాదిదేవాయ
ధీమంతాయ
దీనబాంధవాయ
ధర్మపాలనాయ
దాక్షిణ్యపూర్ణాయ
అమరసేవితాయ
ఆగమస్వరూపాయ
ఆనందమయాయ
ఆదిదేవాయ
నానారూప ధారయే
చిత్కళాయ/జగత్కర్తయే
జగద్గురవే/జగన్నాధాయ
నిగమ వేద్యాయ
నిత్యకల్యాణ ప్రదాయ
పంచవక్త్రాయ
పరంజ్యోతి స్వరూపాయ
ప్రణవ స్వరూపాయ
పరబ్రహ్మణే/పరమేశ్వరాయ
పాపఘ్నాయ/పావనాయ
పురుషోత్తమాయ
ఆదిశేషాయ
ధీర హృదయాయ
ధీరాయ/ధృవాయ
నిర్మలాయ
నిత్యానందమయాయ
ప్రసన్నవదనాయ
బ్రహ్మతేజమూర్తయే
భక్త వరదాయ/భక్త ప్రియాయ
భవబంధవిముక్తాయ
మంగళ ప్రదాయ
మందస్మిత వదనాయ
వాచస్పతయే/వాస్తురూపాయ
విరాట్రూపాయ/పవిత్రాయ
పీతాంబరాయ
నారాయణాయ

ధూపము

శ్లో॥ దశాంగం గుగ్గులోపేతం సుగంధంచ మనోహరం
ధూపం గృహాణ దేవేశ సర్వదేవ నమోస్తుతే
ఓం విరాట్ విశ్వబ్రహ్మణే నమః - ధూపమాఘ్రాపయామి.

దీపము

శ్లో॥ సాజ్యం త్రివర్తి సంయుక్తం వహ్నినా యోజితం ప్రియం ।
గృహాణ మంగళం దీపం త్రైలోక్య తిమిరాపహా ॥
ఓం విరాట్ విశ్వబ్రహ్మణే నమః దీపం దర్శయామి.
శ్లో॥ భక్త్యా దీపం ప్రయచ్ఛామి దేవాయ పరమాత్మనే
త్రాహిమాం నరకాద్ఘోరాత్ దివ్యజ్యోతి ర్నమోస్తుతే
ఓం విరాట్ విశ్వబ్రహ్మణే నమః కర్పూర ఆనంద దీపం దర్శయామి.

నైవేద్యము

N.B.: అన్ని పదార్థములను దేవుని ముందఱ నుంచి సాంబ్రాణి ధూపము వేయుచూ నివేదన చేయాలి.

మంత్రము : ఓం భూర్భువస్సువః తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి। ధియో యోనః ప్రచోదయాత్ ॥

ఓం విశ్వబ్రహ్మణే నమః - భక్ష్య భోజ్య, చోష్య, లేహ్య, పానీయాత్మక సర్వపదార్థాన్ మహా నివేదనం సమర్పయామి.

ఓం ప్రాణ స్వరూప సద్యోజాతాయ స్వాహా
ఓం వ్యాన స్వరూప వామదేవాయ స్వాహా
ఓం ఉదాన స్వరూప తత్పురుషాయ స్వాహా
ఓం సమాన స్వరూప ఈశానాయ స్వాహా

మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి. అమృతాపిధానమసి। ఉత్తరాపోశనం సమర్పయామి. హస్తౌ ప్రక్షాళయామి. పాదౌ ప్రక్షాళయామి శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి.

ప్రార్థన

శ్లో॥ వివిధ వంటకా విచ్చితి నింపుమీర
నార గించుము అవిరళ తృప్తిగాను,
మాలి దోషము లెంచక మంచి నిమ్ము
దేవ ! వందనములు నీకు దివ్యముగను. - వం॥వీ॥దైవజ్ఞ

తాంబూలము

శ్లో॥ పూగీఫలై స్సకర్పూరైః నాగవల్లీ దళైర్యుతం
ముక్తా చూర్ణ సమాయుక్తం తాంబూలాం ప్రతిగృహ్యతాం

ఓం శ్రీ విరాట్ విశ్వబ్రహ్మణే నమః తాంబూలం సమర్పయామి.

పునః నీరాజనము

శ్లో॥ నీరాజనం గృహాణేదం పంచవర్తి ఘృతాన్వితం
తేజోరాశిం మయాదత్తం విశ్వబ్రహ్మన్ నమోస్తుతే

ఓం విశ్వబ్రహ్మణే నమః దివ్యనీరాజనం దర్శయామి. నీరాజనానంతరం శుద్ధాచమ నీయం సమర్పయామి.

మంత్రపుష్పము

1) ఓం సద్యోజాతం ప్రపద్యామి సద్యోజాతాయ వై నమో నమః।
భవే భవే నాతి భవే భవస్యమాం భవోద్భవాయనమః।

2). వామదేవాయ నమో జ్యేష్ఠాయ నమశ్శ్రేష్ఠాయ నమో
రుద్రాయ నమః కాలాయ నమః కలవికరణాయ నమో
బలవికరణాయ నమో బలాయ నమో బలప్రమధ
నాయ నమస్సర్వ భూత దమనాయ నమో మనోన్మనాయనమః

3) అఘోరేభ్యోஉథ ఘోరేభ్యో ఘోరఘోరతరేభ్యః
సర్వేభ్య స్సర్వశర్వేభ్యో నమస్తే అస్తు రుద్ర రూపేభ్యః।

4) తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయ ధీమహి
తన్నో రుద్రః ప్రచోదయాత్
5) ఈశాన స్సర్వవిద్యానాం ఈశ్వర స్సర్వభూతానాం
బ్రహ్మాధిపతి ర్బ్రహ్మణోఽధిపతి ర్బ్రహ్మా శివోమే అస్తు సదాశివోం
శ్రీవిరాట్ విశ్వబ్రహ్మణే నమః సువర్ణ దివ్యమంత్ర పుష్పం సమర్పయామి.

ప్రదక్షిణము

శ్లో॥ యానికాని చ పాపాని జన్మాంతర కృతాని చ
తాని తాని ప్రణశ్యన్తి ప్రదక్షిణం పదేపదే
శ్రీ విరాట్ విశ్వబ్రహ్మణే నమః ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి.
భగవాన్ సర్వాత్మకః సుప్రీతా సుప్రసన్నా వరదాభవంతు

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

విశ్వబ్రహ్మవ్రత కథా ప్రారంభము

పూర్వము సరస్వతీ, వృషద్వతీ నదుల మధ్యప్రదేశమునందు నివసించెవారు.ఒక ప్రదేశములో పురాణ వైశిష్ట్యములను బోధించుచుండగా, సూతమహర్షి ఆగమనము సంభవించినది. ఆ ప్రాంతమంతయునూ సూత మహర్షి రాకలో సర్వ ఋషిగణములలో, తపోసంపన్నులలో, పురాణా వాఙ్మయాసక్తిలో విరాజిల్లుచూ నుండెను. ఒకానొక శుభసమయాన ఋషిగణంబుతో పరమోదార స్వభావ సంపన్నత్వముతో శుభవేళయందు ఋషి ప్రముఖము లు సూతుని గాంచి నోకానొక ప్రశ్నలేసి యుండిరి.

ప్రశ్న

శ్లో॥ శ్రుతాని బహురూపాణి విరాడ్రూపస్య తేజసః ।
తేషాం మధ్యే పరం శ్రేయః కిం రూపం తన్నిబోధయ ॥

నిరూపమాన తేజసంపన్నుడగు విరాట్పురుషుని యొక్క అవతారములు బహువిధములుగా కన్పట్టుచున్నవి గదా ! వాటిలో యేది ముఖ్యమో, యే పూజవలన శీఘ్ర శుభములు మానవులు ఎట్లు పొందవలయునో, వాటిని నాచరించు విధానములన్నియునూ సమగ్రరూపమున బోధించినచో, మేము వాటిని ఆచరించి, వాటి ఫలములో భూలోక జనులచే నాచరించుటకు ఉపక్రమించగల వారమని మీకు నెఱుంగ జేయుచున్నాము. మా అర్థిత్వమును మన్నించి సాంగో పాంగముగా నానతి ఇవ్వవలసిందని కోరుచుంటిమి.

సూతుని పలుకులు :

ఓ మహామునులారా ! మీ ప్రశ్న జనహితార్థముగా శోభిల్లుచున్నది. మిక్కిలి ప్రశంసనీయమైనది. జగత్కళ్యాణమునుద్దేశించ బడినది. కాబట్టి స్కాంద పురాణాంతర్గత విశ్వకర్మోపాఖ్యానమనెడి ఒక ఉపాఖ్యానమునందు ఈ దేవదేవుని

గూర్చిన విషయములు యధార్థముగా శోభిల్లుచున్నవి. ఆయా విషయాలన్నియును మీకు ప్రబోధించుచున్నాము. మీరు వాటి రసాదులను గైకొని, జనహితమును గావించి మీరును లోకహితార్థులు కండని సెలవిచ్చుచూ ఉపాఖ్యాన కథను ప్రారంభించెను.

ఓ తాపసులారా ! పరమాత్మ దుష్టశిక్షణార్థము భక్త రక్షణార్థము వివిధ అవతారములు ధరించుట. సహజత్వము. అన్నియవతారములలో విరాట్ స్వరూప విశ్వబ్రహ్మత్వ యవతారము మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది. ఈ అవతారము అయిదు ముఖములలో, పంచతత్త్వములలో, పంచరంగు లలో, పంచ కృత్యములలో, శోభిల్లును. ఆ దివ్య స్వరూప దర్శన మాత్రము చే, నామోచ్చారణ జపముచే, మంత్రాత్మక హోమవిధానముచే, దశ విధ భక్తి తత్త్వములచే మహాపాపాత్ముల సైతము పాపములనుండి విముక్తులగుదురు. దివ్యపథాత్మక సన్నిధికే తెంచెదరు. కుటుంబ సమస్య లన్నియునూ తీరిపోవును. ఇయ్యది సంశయమే మాత్రమునూ లేదని గ్రహించవలయును.

పూర్వమొకపుడు క్షీరసాగర మధ్యమున లక్ష్మితో కూడి మహావిష్ణువు సంచరించునెడ లక్ష్మీదేవి విష్ణువుని గూర్చి ప్రశ్నించెను. నాథా ! మహానుభావుడగు జగన్నాయకుని యొక్క రూపములు అనేకములై యున్నవి గదా ! పుడమి యందలి మానవులేరూపమును పరమభక్తితో పూజించుచున్నారు. అని వ్రాకుచ్చినది.

విష్ణువు వాక్యములు

నమస్త్రి మూర్తయే తుభ్యం ప్రాక్సృష్టే కేవలాత్మనే ।
గుణత్రయ విభాగాత్ పశ్చాత్ బేధం ఉపేయుషే ॥

ఓ ప్రియురాలా ! జగదీశ్వరుండగు పరమాత్మ అఖిల బ్రహ్మాండము ను తనయందే లీనము చేసుకొని యోగమాయచే తన శరీరమును రెండు భాగములమర్చుకొని, ఒకటి స్త్రీ రూపముగాను ఒకటి పురుష రూపముగాను, సమన్వయ పరచుకొని సత్త్వ రజస్తమో గుణాత్మక ప్రాణి కోటిని సృజించి తన లక్ష్యమును నెరవేర్చుకుంటూయుండేడివాడు. మహాద్భుత తేజవ్యాప్తంబగు బహుసూర్యులకంటే నధిక ప్రకాశము పొంది విశ్వబ్రహ్మస్వరూపునిగా లోకరక్షణము చేయగలడు. యా దేవ దేవుని విలాసవైభవ మంతయునూ స్తుతి గాయక యజ్ఞ ప్రతిపాదన మగు ఋగ్యజుస్సామ వేదములందు నుత్తమోత్తములు కన్పట్టుచున్నవి. శిల్పవిద్యాప్రతిపాదితమగు అథర్వవేదమునందు జగస్సృష్టి రచనా వైభవము నిలబడియున్నది. ఆ వైభవమును అనుసరించియే నేటి శిల్పములు ప్రాకారములు. గృహనిర్మాణములు యంత్రాగారములు, విమానయానములు, అణుబాంబుసృష్టి, మున్నగు యావత్తు సృజించు చున్నారు. వారలే నేటి సనాతన బ్రహ్మజ్ఞులని వేదాలు ఘోషించుచున్నవి గదా ! కలియుగ మహిమచే వృత్తులన్నియునూ మానవాధములకు చెందియుండుతరి గుర్తించలేని ప్రాభవము సంతరించు కొన్నది.

ఓ దేవీ ! ఆ యొక్క రూపములలో నీ విశ్వబ్రహ్మ రూపము ముఖ్యమైనది. ఆ విశ్వబ్రహ్మస్వరూపము చేతనే యొక క్షణకాలములో జగత్సృష్టి యంతయునూ జరుగుచున్నది. ఆ విశ్వబ్రహ్మ మహిమలచే దేవాదులు వారి వారి స్థితిగతుల నెంచుకొనుచూ ఆ దేవదేవుని ప్రార్థించు చున్నారు. గాన మానవులు తరించాలంటే విశ్వకర్మ వ్రతమును ఆచరించాలి. విశ్వకర్మ మంత్రమును జపించాలి. విశ్వకర్మహోమము ను సశాస్త్రీయముగా చేయాలి. ఇదియే నిత్యకర్తవ్య విధులుగా భావించి పునీతులు అగుదురని ఆశించుచున్నాను. అని సూతుల వారు మునులతో సెలవి వారి యధాస్థానములకు పయనించిరి.

శుభం భూయాత్

ఉద్యాపనము

1) విశ్వబ్రహ్మ వ్రతము ఉదయ కాలమునందే చేయాలి.

2) ఒక ధాన్యరాశిమీద విశ్వకర్మ ఛాయాచిత్రమును ఉంచి,పూజించాలి.

3) వ్రత మండపమునందు విశ్వబ్రహ్మకలశమును వారి వారి మంత్రములతో స్థాపించాలి.

4) కలశమునకు అష్టదిక్కులందు అష్టదిక్పాలురను ఆహ్వానించాలి.

5) ప్రత్యేక మండపము నేర్పరచి శౌనకాది ఋషులు 5గురు. మన్వాది పంచబ్రహ్మలు 5 గురు, పంచమూర్తులు, పంచ శక్తులు, క్షేత్రపాలకులు మొత్తం 21 దేవతలను వారి వారి మంత్రములతో ఆహ్వానించి పూజించాలి.

6) ఆదిత్యాది నవగ్రహములు, అధిదేవతలు ప్రత్యధి దేవతలను పూజించేది.

7) కలశమునందు అష్టోత్తర నామపూజగాని, సహస్రనామ పూజగాని, పూలతో, పత్రిలో, కుంకుమాక్షతలతో పూజించాలి.

8) వ్రతకథ విన్న తర్వాత ఆరగింపు చేసి, మంత్ర పుష్పము లిచ్చేది. హారతులు ఇచ్చేది.

9) పంచబ్రహ్మలు భావించి, 5గురు పిల్లలను కూర్చోబెట్టి, వారికి వస్త్రములు, దక్షణ తాంబూలములు నొసంగి షడ్రసోపేత భోజనాలు పెట్టేది వారి ఆశీర్వాదములు దంపతులు పొందేది.

10) వ్రత కంకణము దారపు పోగులతో నేర్పరచుకొని ధరించేది.

11) వ్రత విధానరాత్రి చాపమీద పరుండేది. ఏకభుక్త భోజనమే చేయుట మంచిది.

12) రాత్రి కూడ వ్రత సన్నిధియందు పునఃపూజలు శక్తిమేర చేసేది.

13) మరునాడు-వ్రత ఉద్వాసనము చేయుట మంచిదని శాస్త్రము

శుభం భూయాత్

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ